OHI-NYTT

Nr 1 2022 Medlemsblad för Organisationen för Hästunderstödda insatser

Innehåll

Ordföranden har ordet	2
Definition HUI	3
Nytt från styrelsen	3
Valberedningen informerar	4
Forskarnätverket	5
Professionsgrupper	5
TEMA HUI utbildning Sverige	6
Definition	6
OHI Certifiering/utbildning	6
HUI kurser i Sverige	7
Universitetskurser HUI	9
Tilläggsutbildning i HUI	10
Röster från deltagare	14
Litteraturnytt	17
Inbjudan Utbildningsdag/Årsmöte	18
Bra länkar	18
Kalendarium	19
Styrelse och organisation	20

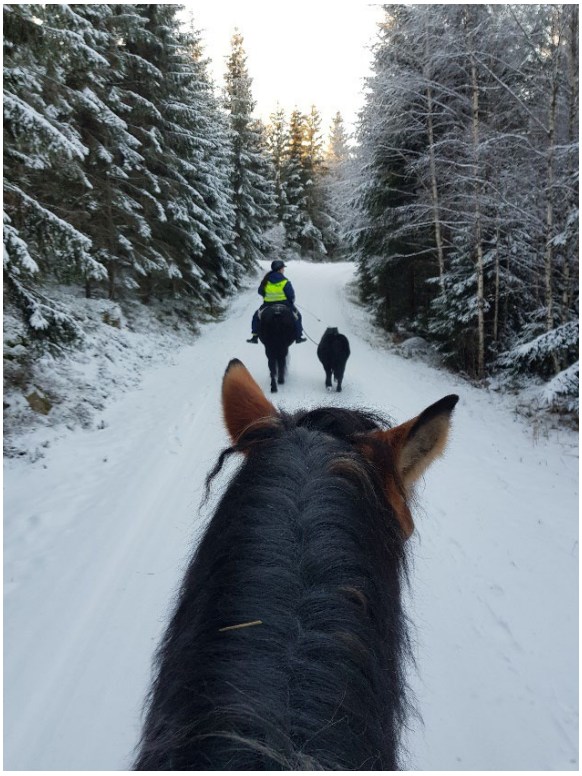

Än är det vinter …….

I skrivande stund har stormen Malik gjort entré och vinden viner utanför fönstret även här i Rättvikstrakten, men det är tydligt att den har ställt till långt mycket större oreda längre söderut.

Vi har troligen blivit mer vana vid att hålla en beredskap inför oförutsedda händelser och krislägen som en följd av pandemin. De erfarenheterna kan vi säkert ta med oss även in i våra Hästunderstödda insatser, vikten av att göra en plan, men att även ha en plan B och/eller en krisplan i beredskap när det inte blir som vi har tänkt oss. Att som HUI-ansvarig vara uppmärksam på säkerhet för både människa och häst är en viktig del i våra utbildningar och just utbildning inom HUI nationellt och internationellt är det viktiga temat i detta nummer av OHI-Nytt.

Trots virus och stormar kommer nu ljuset tillbaka med sjumilakliv och med det också stundande årsmötestider. Även i år planeras ett digitalt årsmöte för OHI, följt av två intressanta föreläsningar och mer information om detta kommer inom kort. Årsmötet är ju det tillfälle då ni som medlemmar har störst möjlighet att påverka beslut, förslag från styrelsen och att komma med egna förslag till OHI:s inriktning det kommande året. Jag ser fram emot att träffa en stor andel av er medlemmar via skärmen på lunchen den 28 mars.

Var rädda om er!

Marie Gudmundsson
ordförande

Redaktionens ruta!

Detta nummer är ett av två temanummer om utbildning inom HUI. Utbildningsfrågor har varit en följetong under OHI´s historia. Nu är vi i ett nytt skede där två kompletterande utbildningar är igång. Samtidigt pågår det ett harmoniseringsarbete i Europa med ambitionen att vi skall kunna vara varandras utbildnings-resurser – och arbetsmarknad, kunna ha studentutbyte mm. Utbildningssystemen i de europeiska länderna kartläggs och vi kan få ett perspektiv på de svenska utbildningarna, omfattning och kvalitet.

Detta temanummer handlar om utbildning i Sverige, nästa tar ett europeiskt perspektiv!

DESSUTOM

Om Årsmötet och dess viktiga medlemsfråga!

maggan.hakanson@gmail.com

Har du betalat medlemsavgiften för 2022?

Medlem 300 kr

Associerad medlem 200 kr

PG: 820054-5

Organisationen för Hästunderstödda insatser är en ideell non profitorganisation för dig som vill öka tillgängligheten till hästen och dess miljö i samhällets olika insatser mot ohälsa.

TERMINOLOGIN VI ENATS OM I NULÄGET - ETT LEVANDE DOKUMENT

OHI s definition av Hästunderstödda Insatser antagna 2020

Var hör dina aktiviteter hemma? Inom en eller flera av ovanstående rubriker? Målet med aktiviteten avgör hur den definieras och din profession avgör vilka befogenheter du har i förhållande till din klient/student/elev/ patient/kund.

Tillsammans utvecklar vi en hållbar och etisk bransch med respekt för de levande individer som omfattas.

Vi verkar inom olika verkligheter, med olika mandat från samhället men med ett gemensamt mål – att ge människor möjligheten att öka sin livskvalitet och sitt välbefinnande genom möten med hästen och dess miljö.

Nytt från Styrelsen

Styrelsen har arbetat intensivt med att ta fram ett innehåll till utbildningsdagen i samband med årsmötet som kommer att hållas via länk den 28 mars 2022. Ämnesområdet för utbildningsdagen kommer att involvera viktiga ämnen som ”Tillitsskapande för människa och häst” och ”Hästens roll i hästunderstödda insatser”. Vi är stolta över att kompetens och ny kunskap som genererats via OHI:s medlemmar kommer att utgöra en grundstomme under utbildningsdagen.

Styrelsen har också under hösten, i enlighet med önskemål som uttryckts under flera på varandra följande årsmöten, arbetat intensivt med att ta fram ett förslag om **ett enat medlemskap**. Styrelsen har, för att öka möjligheterna att samla branschens verksamma och öka medlemmarnas möjlighet till delaktighet i enlighet med OHI:s stadgar, tagit fram ett förslag som innebär att föreningen har ett medlemskap istället för dagens två olika typer av

medlemskap, fullt medlemskap och associerat medlemskap. Förslaget om stadgeändring omfattar två delar:

- Stadgeändring 1 Medlemskap: Styrelsen föreslår **ett** medlemskap. Motivering: OHI vill med detta förslag samla branschen och öka medlemmarnas möjlighet till delaktighet i enlighet med organisationens syfte.
- Stadgeändring 2 tillägg Styrelsens sammansättning: Styrelsen ska bestå av minst ⅔ med högskole-/universitetsexamen om minst 180 hp inom hälso- och sjukvård, psykosocialt arbete eller pedagogik varav ordförande ska vara en av dessa.

För denna stadgeändring skall gå igenom behövs att beslut fattats i enighet. I annat fall behöver förslaget tas upp på nytt vid ett extra allmänt möte. Då gäller att 2/3 majoritet för beslutet krävs vid båda omröstningarna för att stadgeändringen skall antas.

Vi ser fram emot att ses och diskutera dessa viktiga frågor den 28 mars!

Henrika (Heffa) Jormfeldt, vice ordförande OHI

Valberedningen informerar

VI LETAR NY ORDFÖRANDE OCH YTTERLIGARE ETT PAR STYRELSELEDAMÖTER!

Varje år väljs halva styrelsen på två- års mandat. Suppleanter väljs på ett år i taget. Styrelsen består av 4-7 ordinarie ledamöter och 2 suppleanter.

Ordförande Marie Gudmundsson avgår vid årsmötet efter många år i styrelsen, varav avslutningsvis två år som ordförande. Några ledamöter med flera år i styrelsen, väljer också att avgå.

Under senare år har styrelsearbetet fokuserat på utbildningsfrågor, uppdatering av certifieringskriterierna, utveckling av samarbete med HNS och Samverkanscentrum med mera. Flera utvecklingsområden har befästs och kommer att kräva allt mindre insatser från styrelsens sida framöver.

Som styrelseledamot kan du räkna med några timmars arbetsinsats i månaden. Styrelsen brukar träffas fysiskt två gånger per år, (när det inte är pandemi) och ha digitala möten ca 8 gånger om året.

Att vara med i styrelsen är meningsfullt, utvecklande och roligt. Du får möjlighet att vara med och utforma föreningens verksamhet på flera nivåer, där övergripande mål är ökad tillgänglighet till HUI, ökad professionalisering och samverkan med omvärlden.

Du som har förslag på ledamot eller ordförande och du som känner dig lockad att vara med för egen del: Hör av dig till någon av oss i valberedningen! Vi tar med glädje emot alla förslag! Nominerar du någon annan bör denne vara tillfrågad och acceptera nominering.

Är du intresserad av att sitta i valberedningen? Här behövs också nya ledamöter. Det är dock inte sittande valberedning som nominerar, utan de väljs efter förslag på årsmötet.

Valberedningen: Ami Ireström, Rita Schulte - Stukenborg , Margareta Håkanson

Ami.irestrom@rsflyinge.se, starkmedhast@gmail.com, maggan.hakanson@gmail.com

Forskarnätverket inom OHI

Hästforskarnätverket har haft ett digitalt möte den 6 december och livliga diskussioner utspann sig. Nio deltagare deltog i diskussionerna om projekt som pågår, projekt som planeras och svårigheter och glädjeämnen i dessa. Här finns ett kontaktnät som alla HUI verksamheter kan ha nytta av på många olika sätt. Vill du fråga efter evidens, diskutera hur du skall utvärdera din verksamhet, ingå i ett forskningsprojekt eller bara bolla tankar med en forskare som också har HUI kunskaper? Bara det är en resurs som är guld värt för oss alla.

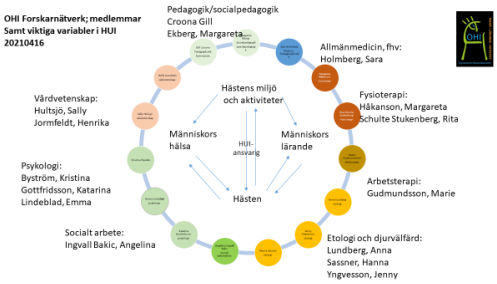

Vilken kompetens vi samlar och tänk om det skulle kunna mynna ut i något eller några gemensamma forskningsområden. Kontakta maggan.hakanson@gmail.com om du vill anmäla dig till nästa möte som är i samband med årsmötet på ännu inte fastställd dag.

Professionsgrupper

Dags att blåsa liv i professionsgrupperna! Kontakta styrelsen för att finna kontaktpersonen i din profession! Det är inom professionsgrupperna som professionsspecifika frågor som tex behov av praktisk träning, utbildning och fördjupning kan utvecklas. Professionen äger frågan och vet bäst vad som behövs för att stärka kompetenserna. Vad är socionomens praktiska HUI utövande? Psykologens? Arbetsterapeutens? Fysioterapeutens? Och vad karakteriserar Hästunderstött lärande? Professionsgrupperna sitter inne på svaren!

TEMA: HUI UTBILDNING -Sverige

Det här numret är ett specialnummer om utbildning i hästunderstödda insatser. Syftet är att informera alla OHI medlemmar om de HUI-utbildningar som finns, några som har funnits och hur diskussionerna om utbildningar inom området har förts och förs, nationellt såväl som internationellt.

Eftersom det finns mycket att skriva om utbildningar inom branschen kommer det två temanummer. I det första beskrivs vårt svenska system, OHIs roll och hur det har sett ut under OHI´s snart 30 åriga historia.

Kommande nummer beskriver våra nordiska grannars utbildningar, de europeiska utbildningssamarbetet och IAHAIO´s riktlinjer för att säkra utbildning, kvalitet, professionalitet och hästvälfärd.

Definitioner

VAD SKILJER EN UTBILDNING FRÅN EN KURS?

Utbildning är den, ofta målinriktade, process där någon genom systematisk undervisning och träning utvecklas och skaffar sig kunskaper, bildning och färdigheter. *Källa Wikipedia*

En **kurs** är ett definierat och avgränsat avsnitt i en utbildning. Det består i allmänhet av flera lektioner eller andra tillfällen för undervisning, och ett eller flera tillfällen till examination. En samling **kurser** som motsvarar ett läsår kallas för årskurs. *Källa Wikipedia*

OHI´s certifiering / utbildning inom HUI – hur tänker man där?

Utbildningarna hänger ihop med OHIs certifieringsarbete och de ger i dagsläget en del av, men inte hela, den kunskapsgrund som en OHI certifiering kräver.

Här kommer det framöver att krävas ytterligare samordning av det idéella arbetet i föreningen och det professionella vid utbildningarna så att vi tillsammans drar åt samma håll till allas nytta, människors och hästars!

Certifieringskraven är såväl praktiska som teoretiska och ingen av utbildningarna i Sverige ger kunskaper som uppfyller kraven till fullo. Tilläggsutbildningen på Strömsholm uppfyller en stor del, men inte allt. Genomgången utbildning ger alltså inte automatisk certifiering. Se certifieringskraven på www.ohi.nu

Tilläggsutbildning i Hästunderstödda Insatser vid Strömsholm är en godkänd utbildning som uppfyller certifieringens teoretiska kunskapskrav. Alternativa kurser/utbildningar kan vara relevant kurs omfattande 7,5 hp på avancerad nivå alt 15 hp grundläggande nivå, dvs universitetskurser. Andra möjligheter är kurser anordnade av andra utbildare/kursgivare. Omfattningen av en kurs/utbildning specificeras till *en utbildning som omfattar minst 80 timmars sammanhängande undervisning med både teori och praktik. (OHI´s Certifieringskrav)*

För att OHI skall godkänna en kurs som underlag vid ansökan om certifiering behöver det finnas information om arrangören, kursens innehåll, omfattning i timmar samt lärare/instruktörer och deras kompetenser/professioner. Certifieringskommittén ekvivalerar kursen, dvs värderar relevansen för HUI certifiering.

HUI - kurser i Sverige arrangerade av OHI medlemmar

Det är upp till var och en som anser sig kunnig att anordna kurser i HUI att göra så. OHI har varit medarrangör i kurser, konferenser och utbildningsdagar genom åren, men inte stått som ensam arrangör. Under pandemin har digitala utbildningar blivit tillgängliga på ett nytt sätt och vi tvingas tänka om hur vi kan fördjupa och sprida kunskaper. Nya möjligheter öppnar sig, men har också sina begränsningar. Nedan följer en kort översikt över olika utbildningsinsatser/kurser på olika nivåer där OHI-medlemmar varit delaktiga fram till idag. Därutöver finns andra kurser arrangerade av personer utanför OHI. Dessa kurser ekvivaleras av certifieringskommittén och redovisas inte nedan.

Kursutbud med OHI certifierade medlemmar som utbildare

Balance in Movement – internationella kurser

En handfull OHI certifierade medlemmar har arrangerat kurser genom åren. Charlotte von Arbin vid GHRK (Göteborgs Handikappridklubb) initierade och arrangerade kursen ”Balance in Movement” en internationell utbildning i ” Analys och behandling av ryttares sitsproblematik”, under åren 2001-2016. OHI och GHRK var kursarrangörer. För kurs 1-3 var fysioterapeut och beridare Susanne von Dietze Pollak ensam kursledare och drev kurserna tillsammans med en grupp OHI medlemmar i Göteborg. Utbildningen omfattade tre resp fyra delkurser om sammanlagt 80 timmar. Vid kurs 4 var även Margareta Håkanson kursledare. Alla deltagare i kurs 4 hade genomfört en fallstudie, följt en patient i behandling och då

använt principerna för analys och behandling. Vid kurs 4 redovisades fallstudierna skriftligt och muntligt, därutöver genomgick deltagarna både praktisk och teoretisk examination. Senaste kurserna genomfördes 2016. Då var efterfrågan på kurserna låg och det var svårt att fylla deltagarantalet. Drygt 110 deltagare har genomgått kurs A och 39 har examinerats dvs genomgått hela kurspaketet, av dessa är det 19 svenska deltagare.

Region Skånes interna utbildning i Ridfysioterapi

Region Skåne har sedan 2006 arrangerat återkommande utbildning i Ridfysioterapi, 200 timmars teori och praktik, under ledning av Ulrika Stengard Olsson, leg sjukgymnast och OHI certifierad vid Söderåsens Forsgård**.** Målgrupp är anställda fysioterapeuter i region Skåne. Utbildningen baseras på den danska Ridefysioterapeut-utbildningen och ger region Skåne landets enda kvalitetssäkrade yrkesgrupp för behandling med HUI inom barn- och ungdomshabiliteringen. En uppdatering av kursinnehåll pågår och nästa kursomgång planeras att startas, förhoppningsvis redan i höst.

”Praktisk ridterapi” vid Ridterapi Novalis

Ridterapi Novalis har under flera år erbjudit kurs i Praktisk Ridterapi Nivå 1 och 2 om sammanlagt 80 timmar. Dessa kurser pågår även 2022 och kan sökas via Ridterapi Novalis.

I övrigt har det varit tunt med kursutbud från OHI´s medlemmar – inte så konstigt med tanke på att allt arbete med kurser är 100 % ideellt arbete och kommer utöver alla andra åtaganden som vi har, yrkesmässigt såväl som privat.

OHI´s Utbildningsdagar – vilket värde har de ur ett utbildningsperspektiv?

OHI har stått som kursarrangör för återkommande utbildningsdagar i samband med Årsmötet. Utbildningsdagarna hänger samman med Certifieringen. En om-certifiering efter 5 år kräver intyg på att den sökande har deltagit i fortbildning. OHI skapar fortbildnings-tillfällen för sina medlemmar och hjälper till att hålla alla uppdaterade genom att årligen arrangera utbildningsdagar i samband med årsmötet. En utbildningsdag skall helst inriktas på kunskaper som alla utövare av HUI kan ha nytta av och har de senaste åren haft inriktning mot hälften hästkunskap och hälften människokunskap. Intyg från utbildningsdagarna ger fortbildningsintyg till certifieringskommittén för den som ansöker om om-certifiering.

Universitetsutbildningar inom HUI – som kommit och gått

Liksom resten av HUI – branschen har även utbildningssatsningarna präglats av eldsjälar. Krassa ekonomiska verkligheter och livets utmaningar har påverkat att utbildningarna tyvärr blivit ganska kortlivade. Förutsättningarna för att en utbildning skall vara hållbar över tid är att anordnaren vill utbilda inom området och att det finns en efterfrågan av kunskapen. Det måste också finnas någon som driver utbildningen innehållsmässigt och organisatoriskt i konkurrens med andra utbildningsintressen inom universitets- och högskolesektorn. Samhällsutvecklingen påverkar vem som har tid och råd att utbilda sig vidare efter den professionella grundutbildningen. Utbildningens upplägg, kostnad och tidsåtgång spelar in för vem som kan söka och genomföra en vidareutbildning. Detta är utmaningar som präglat försöken att skapa en nationell vidareutbildning i hästunderstödda insatser för yrkesverksamma inom vård, skola och omsorg inom universitet och högskola.

Redan 1994 – året då IRT/OHI startade - inleddes diskussioner med Uppsala universitets Fysioterapiutbildning att skapa en fördjupningskurs i det som då kallades Ridterapi. Finansiella och organisatoriska omständigheter hindrade långt gångna planer att realiseras. En av initiativtagarna till IRT, tidigare ordförande, Pia Tillberg, var aktiv i den processen.

Ridterapi 45 hp – Mitthögskolan Östersund

Den första offentligt finansierade utbildningen inom området startade 2005. Då startade kursen ”Ridterapi” vid Mitthögskolan i Östersund i samarbete med högskolans avdelning för rehabiliteringskunskap och Wången. Målgrupp var personer med högskolekompetens och rid-kunskap. Kursen var upplagd som en enstaka kurs på A-nivå. Universitetskurs innebär att den är kostnadsfri för studenten.

Kursledare var Arja Lammi, leg fysioterapeut, OHI certifierad och en av pionjärerna i den finska ridterapeut utbildningen. Hon tog med sig sin erfarenhet från kliniskt arbete i kombination med sina erfarenheter från att starta den finska ridterapi utbildningen. Resultatet blev en distansutbildning på 45 hp som genomfördes på kvartsfart. Det blev en enskild kurs på grundläggande nivå vid högskolan och som deltagarna kunde gå parallellt med ordinarie tjänstgöring. Upplägget passade deltagarna, som ofta var yrkesaktiva och hög närvaro präglade utbildningen. Men när det ekonomiska läget krävde nedskärningar vid högskolan togs alla de enstaka kurserna bort, oavsett dess nytta och kvalitet. Därför lades utbildningen ner efter några år trots höga ansöknings- och examinationstal. En förlust för oss alla!

Flera av våra nu framgångsrika praktiker har genomgått pionjärutbildningen, däribland Marie Gudmundsson, OHI´s nuvarande ordförande.

Hästen i socialt arbete – Malmö Högskola respektive Linnnéuniversitetet, Kalmar

Några enstaka kurser om 7-15 hp har under perioden 2007-2017 erbjudits vid Malmö Högskola respektive Kalmar/Linneuniversitetet – dessa med fokus på hästen i socialt arbete. Eldsjälar, Ida Runge resp Catharina Carlsson, har präglat även dessa försök att få igång HUI-utbildning, men inte heller dessa har varit långlivade och kunnat integreras i universitetens ordinarie kursutbud.

Hästen som terapeutiskt medium - Ersta Sköndal Bräcke högskola

En högskolekurs som återkommande har erbjudits är ”Hästen som terapeutiskt medium”, 7.5 hp vid Ersta Sköndal Bräcke Högskola, numera Marie Cederskiölds Högskola. Detta är en kurs som sedan starten 2009 återkommit med ojämna mellanrum. Den skiljer sig från ovanstående kursutbud genom sin helt teoretiska inriktning. Övriga kurser har varit blandat teori och praktik, vilket kanske varit en av anledningarna till att de haft svårigheter med att finna en plats i ordinarie kursutbud i högskole/universitetsmiljön.

Tilläggsutbildning i Hästunderstödda Insatser – Hästsportens folkhögskola

I dagsläget sker ett utbildningssamarbete mellan OHI och med Hästsportens folkhögskola, Tilläggsutbildning i Hästunderstödda Insatser. Detta samarbete i utbildning har pågått kontinuerligt sedan 2017, då den första tilläggsutbildningen startade.

Idag finns det två olika utbildningar;

Tilläggsutbildning i Hästunderstödda insatser inriktning terapi, lärande, aktivitet vid Hästsportens folkhögskola vid Strömsholm, sedan läsåret 2017/18

och

Tilläggsutbildning i Hästunderstödda insatser inriktning aktivitet vid Hästsportens folkhögskola i Wången med start ht 2021.

Antal platser vid respektive utbildning är 16/15.

Utbildningarna ges i samarbete mellan Hästsportens folkhögskola och OHI. OHI tillhandahåller HUI kompetenserna, folkhögskolan tillhandahåller hästkunskapskompetenserna.

Utifrån kursplanerna finner du nedan en jämförelse av organisation och innehåll:

Tilläggsutbildning HUI	Inriktning terapi, lärande aktivitet Strömsholm Utbildningen ges för femte året och har förändrats över tid	Inriktning aktivitet, Wången Utbildningen ges för första gången och är under utveckling
Behörighetskrav	Utbildningen vänder sig till yrkesverksamma personer inom hälso- och sjukvård, psykosocialt arbete och skola. Högskoleutbildning 180 p (BSc) inom vård, skola, omsorg samt häst- och rid-kunskap.	Eftergymnasial utbildning inom hälso- och sjukvård, skola och fritidsverksamhet alternativt inom socialt/psykosocialt arbete eller motsvarande.
Omfattning	Kursen ges på distans under ett läsår på deltid (28,8 %) och omfattar 600 timmar varav 140 lärarledda timmar.	Kursen genomförs som en distansutbildning på 100 % studietakt under 35 veckor.
Antal deltagare	16	15
Delkurser	1 Grundläggande hästkunskap, 2 Grundläggande kunskaper om människans behov och livsvillkor 3 Hästen och människan 4 Hästen som resurs för människans hälsa och utveckling 5 Organisatoriska förutsättningar för hästunderstödda verksamheter	1 Hästkunskap 2 Hästen och människan 3 Stallmiljö 4 Körning och ridning 5 Hästunderstödda insatser + APL 25 dgr
Utbildningens syfte	Kursen syftar till att ge kunskap om hästunderstödda insatser inom olika professions- och verksamhetsområden.	Syftet med kursen är att deltagarna skall få grundläggande praktiska och teoretiska kunskaper om hästen som biologisk varelse och dess närmiljö. Deltagarna ska även få en inblick i Hästunderstödda Insatser (HUI) och dess olika syften och områden.
Kunskapsmål	**Kunskaper om**: • hästen, dess behov och dess förutsättningar för hästunderstödda insatser • förekommande arbetsområden inom hästunderstödda insatser • hästen som resurs inom eget yrkesområde/verksamhetsfält • risker, säkerhet och etiska frågeställningar i arbete med hästunderstödda insatser • aktuell lagstiftning gällande djurvälfärd, patientsäkerhet samt den egna professionens regelverk • att anpassa utrustning efter såväl hästens som klientens behov • att bedöma insatsens inverkan ur säkerhets- respektive djurvälfärdsperspektiv	Efter genomgången kurs skall eleven ha kunskaper inom följande områden: Hästkunskap, hästen och människan, stallmiljön, körning och ridning, hästunderstödda insatser, APL. Målsättningen är att deltagarna efter genomförd kurs ska kunna utföra praktisk tillämpning inom hästunderstödda aktiviteter på ett säkert och ändamålsenligt sätt. Deltagarna ska även ha god kunskap om de senaste rönen inom Hästvälfärd för att kunna använda detta i tillämpningen.

	• att anpassa insatsen efter klientens behov och förutsättningar **Färdigheter i att**: • självständigt kunna planera, utvärdera, dokumentera en genomförd alternativt tänkt hästunderstödd insats inom eget verksamhetsområde **Kompetenser för att:** • genomföra HUI inom egen profession • bedöma risker och säkerhet i samband med hästunderstödda insatser • bedöma om den egna kompetensen är relevant och tillräcklig för aktuell hästunderstödd Insats	
Praktisk utbildning/APL	Auskultation 40 timmar och studiebesök = minst tre halvdagar	ArbetsPlatsförlagt Lärande 25 dagar Praktik vid träffarna
Kurstillfällen på plats Strömsholm/Wången	8 á 3 dagar	6 á 3 dagar samt distansundervisning 1 tillfälle á 3 tim/v
Examination	Godkända inlämningsuppgifter, individuellt och i grupp, samt eget arbete som presenteras muntligt och skriftligt.	Godkända inlämningsuppgifter

Erfarenheter från Strömsholmsutbildningens fem första år och Wångens första termin

Tilläggsutbildningen på Strömsholm är idag inne på sin femte årskurs. Sexton deltagare antogs första året. Det var många sökande och även fortsättningsvis har deltagarna varit 16 mot ursprungligen planerade 12, folkhögskolans ordinarie kursstorlek. De två första åren examinerades 15 deltagare vardera. Pandemin har strulat till det för de som 2020 och 2021 önskat specifika platser för sin auskultation och alla ur kurs 3 och 4 är därför ännu inte färdiga med sina inlämningsuppgifter och har fått slutintyg. Vi förväntar samma utveckling för pågående kurs´ deltagare eftersom pandemin pågår.

Följande områden/professioner finns bland de 80 antagna deltagarna på Strömsholm:

Hälso- och sjukvård	Själavård	Socialt behandlingsarbete	Lärande
35 ca 43 %	2 0,02 %	25 ca 31 %	18 / ca 22 %
Arbetsterapeut Fysioterapeut Kurator Läkare Psykolog Psykoterapeut Sjuksköterska	Diakon Präst	Kurator Socialpedagog Socionom Beteendevetare Studievägledare Samhällsvetare Handikappkonsulent	Förskolelärare Gymnasielärare Mellanstadielärare Specialpedagog Universitetslärare

Tilläggsutbildningen har haft stort utbyte av många kunniga kollegor inom OHI som delgivit sina erfarenheter av målgrupper/klienter, hästar, verksamhetsrelaterade aspekter mm mm. Generösa kollegor har delat med sig av sin kunskap som föreläsare, som auskultationsvärdar och som mottagare av studiebesök. Utan denna praktiska förankring hade utbildningen inte kunnat hålla en så hög kvalitet.

Strömsholmsutbildningen har utvecklats innehållsmässigt från år till år. Dessa erfarenheter, liksom kännedomen om våra föreläsare, har kunnat tas med i planering och genomförande av Wångenutbildningen. Detta tack vare att Marie Gudmundsson har kursledarroll vid båda utbildningarna. Nedan följer Maries beskrivning av utbildningarnas likheter och skillnader:

”Vid Tilläggsutbildningen i Hästunderstödda Insatser inriktning aktivitet har just den första årskursen påbörjat sin andra termin. Femton personer antogs av 47 sökande.

Marie Gudmundsson och Christine Wadefjord är kursledare på Wången, Marie även vid Strömsholm. Både Marie och Christine har varit externa föreläsare vid utbildningen på Strömsholm och kan ge sina perspektiv på hur utbildningarna skiljer sig respektive delar karakteristika hos kursdeltagarna.

Flera av de externa föreläsningarna är de samma för båda utbildningarna. I Wången-utbildningen läggs mer tid på, jämfört med Strömsholms-utbildningen, att initialt skapa förutsättningar för en gemensam grundläggande begreppsbas ex vis gällande funkionsnedsättning och hälsa, då kursdeltagarna kommer med en mer varierad utbildningsbakgrund.

Även en mer allmän orientering inom HUI området nationellt och internationellt ingår. I Strömsholms-utbildningen sker detta med en uttalad koppling till forskning, medan utbildningen i Wången ger en inblick i aktuell forskning och framför allt lyfter fram och ger fördjupad kunskap gällande evidensbaserad praktik.

Den största skillnaden mellan utbildningarna är att vid de fysiska träffarna i Wången läggs den största delen av tiden till praktiska moment inom de tre områdena; hästkunskap/ridning, hästkunskap/körning och hästunderstödda insatser. Det sker i mindre grupper och ger större möjligheter att kombinera teoretisk kunskap med upplevelsebaserad kunskap. Att körning med fokus på trav lärs ut är också unikt för Wången.

Deltagarna i Wången för en egen ”loggbok” över sina upplevelser av de praktiska övningarna inom alla tre områden. Sammanfattande reflektioner från loggboken redovisas skriftligt två gånger under året. Strömsholms-utbildningen är i större utsträckning teoretisk, men går ju inte heller på heltid och kan troligen lättare kombineras med ordinarie arbete parallellt.

I en vidareutveckling av utbildningarna, när vi har samlat erfarenheter från upplägget i Wången, finns det säkert utrymme för samordningsvinster. I nuläget genomför vi den praktiska tillämpningen av kursplanen och har endast avverkat halva utbildningen.”

Röster från deltagare i utbildningarna

Sammanfattning av deltagarröster efter den första terminen vid Wången:

”I stort sett är alla positiva eller mycket positiva till de praktiska momenten, hästkunskap/ridning, körning och hästunderstödda aktiviteter. I de praktiska momenten är de indelade i grupper så att under en dag har alla fått övning i alla tre momenten. Lärarna i de tre disciplinerna ser till att hästunderstödda aktiviteter vävs in i hästkunskap/ridning och körning, vilket är mycket uppskattat. Deltagarna får en egen upplevelse av övningen och en förståelse för hur de kan använda hästunderstödda aktiviteter i både körning och ridning. De flesta deltagarna vill ha fler dagar på Wången och mer undervisning i HUA.

Om jag sammanfattar deltagarnas egna upplevelser från de hästunderstödda övningarna så är det övervägande bara positiva upplevelser. Övningarna har varit enkla och syftet med dem har varit att få deltagarna att själva uppleva hur det kan kännas/upplevas för en ”klient” samt att nå en större förståelse för hur och vad de bör tänka på med sina egna ”klienter”.

Det deltagarna uttrycker är att de har fått en större och djupare insikt om hur lite som behövs för att nå en positiv upplevelse och en känslomässig och kroppslig förändring. Hur övningarna berört deras inre på ett sätt de inte trodde var möjligt, med så små medel, dvs hästen.

När det gäller föreläsningar och kurslitteratur så finns önskemål om mer litteratur, kunskapstörsten och nyfikenheten är stor, vilket är positivt. Föreläsningarna med olika föreläsare upplevs som mycket positivt. ” Christine Wadefjord

Röster om utbildningen vid Strömsholm kurs 1, 2 och 4:

”Jag gick ju det första året utbildningen gavs, 2017-2018, och så här tycker jag.
I början var jag lite fundersam då det inte var så mycket nytt sjukgymnastiskt som jag kände att jag kunde ta till mig, jag kände att jag hade gärna fått en bekräftelse på att det man gjort under alla år verkligen var rätt och att man gjorde rätt saker och bra saker.
Men efter hand så "hände" det andra saker. Vi var ju en blandad grupp med sjuksköterskor, arbetsterapeuter, socionomer, pedagoger, sjukgymnaster, präst (det var nog det jag upplevde som starkast och när det även var en föreläsning med en präst ja då föll mycket på plats och jag är inte ens religiös).
Alla använde hästen i sitt arbete på sitt sätt och jag kände att bara använda hästen sjukgymnastiskt tappade lite av glansen, det finns ju så mycket mer att göra. När vi fick tillbaka våra västar med hästunderstödd terapi på ryggen reagerade alla då alla inte gav terapi eller kunde ge terapi utan det skulle ju stå **hästunderströdda insatser** på ryggen. Och vi fick ju en till väst då och DEN västen - hästunderstödda insatser - det är så jag ville jobba mer med, inte bara med terapi. Att faktiskt sätta hästen i mitten och utgå från den och

sedan planera vad som blir bäst känns fantastisk inspirerande, rörelserna får man ju på köpet men allt det andra som händer fick jag verkligen upp ögonen för även om det funnits med sedan tidigare också men det blev så självklart när jag såg de andra, där kom den där bekräftelsen fast på ett annat sätt. Att lyssna på allas arbeten sista tillfället visade också på vilken variation det finns inom hästunderstödd insatser och så mycket man kan göra med kunskap, teori, känsla och erfarenhet.
Jag blev ju så inspirerad av alla och det man hörde att jag valde att skriva mitt arbeta så långt i från sjukgymnastiska vinklar och mätbara mål som jag kunde när jag valde att ge mig på oxytocinet och dess påverkan. Bara en sån sak!

Studiebesöken var jätteintressanta. Auskultationen på 40 timmar mer krävande och jag hade kanske hellre auskulterat inom ett område som inte var sjukgymnastiskt.
Att bo på Strömsholm och få vara på anläggningen var fantastiskt, vi hade härliga kvällar i köket på Tottska villan.
Nu arbetar jag med hästunderstödda insatser (i liten grad)! Camilla Ridderstråle”

”Jag tycker Strömsholms-utbildningen var enormt givande. Den gav såväl bredd som fördjupning inom många områden inom HUI. Jag har sedan dess känt mig kunnig och kompetent i området i stort, och kunnat stå för det vi erbjuder våra patienter i högre utsträckning. Som ansvarig behandlare för forskningen känns det etiskt riktigt att ha den kunskapen.

Auskultationen var värdefull tycker jag. Där fick jag chans att se en verksamhet som utövade HUI på heltid, i ett av alla områden. Det gav mig förståelsen för att fantasin sätter gränsen för övningar, att jag kreativt kan våga utforma övningar utifrån syfte och utvärdera om patienten verkar förstå innehållet och terapeutiskt närma sig det som på sikt blir läkande/förändrande.

Jag uppskattade särskilt temat om säkerhet som kvalitetssäkrade vår verksamhet ytterligare (med krisplan, lista över telefonnummer, avstå för ambulansen otillgängliga vägar osv).

Möjligen hade jag önskat än fler verksamhetsnära föreläsare som också kunnat visa konkreta övningar.
Katarina Gottfridsson”

” Strömsholm HT20 och VT21

Praktiskt arbete med HUI kan innebära att man arbetar i små konstellationer. En övergripande erfarenhet jag tar med mig från kursen på Strömsholm, är hur inspirerande det är att få sätta HUI i olika sammanhang och kontexter. Tillsammans med mina kursare så har vi fördjupat oss i olika delmoment – och i dessa fått stort utbyte av varandras tankar, kunskaper och erfarenheter. Att verkligen få gå in i ett valt område (sits, hästvälfärd, tillit för att ge exempel) med hjälp av föreläsare, given litteratur och i samtal med andra kursdeltagare, gav nya perspektiv på vad det är som händer i praktiskt arbete. Att sedan få göra auskultationer och studiebesök hos personer som jag sedan länge varit nyfiken på, gav ytterligare en dimension! Kursen har gett en bredare och fördjupad förförståelse för vad

som sker i mötet i HUI, och vilka aspekter och moment som kan väga in och färga det ytterligare. Precis som OHI kan fungera som en plattform för olika sammanhang specifika inom HUI, så har kursen gjort det i en slags koncentrerad form. ” Matilda Uggla

Blir du sugen på att söka utbildningarna? Kolla in Hästsportens Folkhögskola och dess utbud!

Tilläggsutbildningen 2018-19 Strömsholm

Gula ridhuset på Strömsholm – Agneta Aronsson guidar kursdeltagarna och delger Oss Strömsholms historia.

Pia Tillberg undervisar på Kursgården

I nästa nummer får du läsa om hur utbildningarna i Norden ser ut och ta del av en internationell jämförelse av HUI utbildningar. Europeiska utbildningar som erbjuder praktik och studenter som vill praktisera i Sverige. Vad har examensarbeten i HUI för betydelse och kan de vara till nytta i verksamheter? IAHAIO har presenterat riktlinjer för hur utbildningar bör utformas för att värna kvalitet och säkerhet för människor och djur.

LITTERATURNYTT

Region Skåne – FoU rapport om HUI 2020 visar på starkt vetenskapligt stöd för positiv effekt på balans, bålsymmetri, postural kontroll samt gångfunktion vid CP

Lauruschkus, Katarina: FoU PM 8/2020 *Ridfysioterapi – en forskningsöversikt över fysioterapeutisk hästunderstödd behandling för barn och unga med rörelsenedsättningar*.

I denna forskningsöversikt i form av en litteraturstudie har författaren, på uppdrag av Region Skåne, studerat evidensen för ridfysioterapi för barn och unga med rörelsenedsättningar.

Syftet är att utifrån forskning beskriva effekter av Ridfysioterapi/HUT för målgruppen barn och unga med rörelsenedsättningar.

Metoden är en systematisk litteraturöversikt med sökning i databaserna PubMed, Embase, Web of Science, Scopus och PEDro.

Resultat: Det finns **starkt vetenskapligt stöd** för att ridfysioterapi har effekt på balans, symmetri och postural kontroll samt gångfunktion. **Måttligt vetenskapligt stöd** finns för effekt på grovmotorisk funktion, handfunktion, ledrörlighet samt spasticitet i höftleden. **Begränsat vetenskapligt stöd** finns för muskelstyrka, kroppsuppfattning, depression och välmående för barn och unga med cerebral pares.

I rapporten definieras Ridfysioterapi som ”en form av hästunderstödd terapi som utförs av fysioterapeuter med utbildning i ridfysioterapi. I Skåne har utbildningen baserats på en dansk modell, omfattar både teori och praktik i en 200 timmars utbildning. Den danska/skånska modellen liknar den modell som ges i Norge.”

Inom barn och ungdomshabiliteringen är ridfysioterapi en av många insatser med syfte att uppnå mål på aktivitetsnivå enligt ICF. Målen sätts och utvärderas med Goal Attainment Scale (GAS).

Kontraindikationer för ridfysioterapi är hemofili, steloperation av rygg med stag i rygg och bäcken, stor scolios, nedsatt huvudkontroll (ev kan krage användas) samt osteoporos.

I rapporten används SBUs evidensgradering. Där påpekas även att det i studierna entydigt lyfts fram **vikten av att fysioterapeuterna har en specifik utbildning i att använda hästen i fysioterapeutisk behandling samt att de är erfarna i behandlingsarbete**. Däremot framgår inte hur denna utbildning bör utformas för att leda till bästa effekt.

Inbjudan

Utbildningsdag med Årsmöte kl 12-16

28 mars 2022

OHIs ÅRSMÖTE

Se särskild kallelse via kontaktmailen

13.15 – 14.45

”Tillit skapas när kroppar möts! – Hur vi från olika förklaringsmodeller kan förstå det goda mötet mellan hästen, deltagaren och HUI ansvarig”

Margareta Håkanson, leg sjukgymnast

14.45 – 15.00

Paus

15.00 -16.00

En hästunderstödd intervention för personer med schizofreni- 4 vetenskapliga studier som belyser perspektiv från såväl deltagare som närstående.
Heffa Jormfeldt, Professor, Högskolan Halmstad

Utbildningsdagen är kostnadsfri!

Anmälan senast 21 mars till kontakt@ohi.nu länk skickas efter anmälan.

==========

Bra LÄNKAR

www.hetifederation.org
www.ridefys.dk
www.rideterapeutforeningen.dk
www.skolenforrideterapi.dk
www.hestoghelse.no
www.nhest.no
www.nshorse.se
www.horsesinsideout.com
www.slu.se/djurnaturhalsa
www.igeq.org
www.hastsverige.se
www.iahaio.org
www.animalassistedintervention.org
www.halsansnatur.se
www.animalsandsociety.org
www.scas.org.uk
www.dhktr.de
www.natureandhealth.se
https://connectiontraining.com/panksepps-emotional-systems-horses-conclusion/
https://www.du.edu/humananimalconnection/
https://www.lrf.se/om-lrf/organisation/branschavdelningar/lrfhast/hastforetagarcentrum/driva-hastforetag/

Kalendarium Sverige

2022

FEBRUARI 11
HNS Summering Hearings
Digitalt

MARS 28
OHI Årsmöte med utbildningsdag
Digitalt
Kostnadsfritt

APRIL 15
Sista ansökningsdag
Tilläggsutbildning i Hästunderstödd Insats

SEPT ??
Nordiskt Forskarseminarium
Stall Kungsgården

Internationella händelser

2022

FEBRUARI 8
EEFTN digital general meeting

FEBRUARI 24
Free Webinar IAHAIO kl 16
Teaching the therapy animal to say YES or NO.
www.iahaio.org

Pandemin sätter fortfarande stopp för många event – vi återkommer så snart vi vet något!

2023

Styrelsen mars 2021- mars 2022

Ordförande
Marie Gudmundsson
Vikarbyn
Mobil: +46 706 56 49 91
marie.arbre(at)outlook.com

Sekreterare
Annika Gustafsson
Åkersberga
Mobil: + 46 705585007
annikalinneagustafsson (at)gmail.com

Kassör
Henrika Jormfeldt
Simlångsdalen
Mobil: +46
heffa.jormfeldt(at)gmail.com

Ledamot
Matilda Uggla
Norrtälje
Mobil:+46 761 12 05 37
matilda.uggla(at) gmail.com

Ledamot
Sofia Haking
Stockholm
Mobil + 46 737 354814
Bibbi_g(at)yahoo.com

Ledamot
Katarina Gottfridsson
Öland
Mobil:
info (at) livart.se

Suppleant
Peter Löthman
Spånga
Mobil: +
Peter.lothman(at) telia.com

Suppleant
Camilla Ridderstråle
Göteborg
Mobil:
Millaridd(at)hotmail.com

Organisationen för Hästunderstödda Insatser OHI

OHI verkar för kunskapsutveckling och kunskapsspridning om hästunderstödda insatser inom Sverige.
OHI är medlem i den internationella organisationen HETI, *Federation of Horses in Education and Therapy International*
www.hetifederation.org

Medlemskap i OHI kan sökas som fullt medlemskap eller associerat medlemskap. Fullt medlemskap kan sökas av personer med eller under utbildning inom medicin, paramedicin, specialpedagogik, högskoleutbildning inom socialt behandlingsarbete eller formell utbildning i hästunderstödd terapi. Associerat medlemskap kan sökas av alla som har intresse av hästunderstödd terapi. Ansökan om medlemskap ställs till styrelsen via blankett som hämtas på hemsidan.

Verksamhetsåret sträcker sig från 1 januari till 31 december.

Medlemsblad: Styrelsens målsättning är minst 3 utskick/verksamhetsår och skickas till alla med betald medlemsavgift. Har du material till medlemsbladet, kontakta Margareta Håkanson, e-post: maggan.hakanson@gmail.com

OHI-Biblioteket innehåller böcker, projektarbeten, artiklar, abstrakts samt videos som berör ridning som terapi. Medlemmar har möjlighet att låna ur biblioteket, lånetiden är 3v, kostnaden att få materialet hemsänt betalas av lånaren. Endast enstaka böcker och/eller artiklar kan lånas ut, men det finns alltid möjlighet att använda bibliotekets totala samling på plats, Stall Kungsgården, Stockholm från hösten 2021.

Ridotek med hjälpmedel och anpassad utrustning för test och utprovning finns fn på Göteborgs Handikappridklubb/Lunna Ridklubb, Kungälv. Förteckning finns via länk på OHIs hemsida.

Medlemsbladet

för Organisationen för Hästunderstödda Insatser ges ut minimum 3 ggr per år.

Redaktör: Margareta Håkanson

Tipsa om nyheter och reportage samt skicka gärna in eget material. Redaktionen förbehåller sig rätten att besluta om insänt material ska publiceras. Skicka gärna bilder med ditt material.

Texter utan angiven författare är framtagna av redaktionen.
Foton utan angiven fotograf är tagna av Margareta Håkanson

Nästa medlemsblad utkommer 4 april 2022.

Manusstopp 15 mars 2022.

e-post maggan.hakanson@gmail.com

OHI Nytt nr 1 februari 2022